

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel.: 0264-53.22.38
Fax: 0264-43.23.03
<https://lett.ubbcluj.ro/>

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Universitar, nivel licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Limba și literatura română/Licențiat filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLR6221 Istoria limbii române (Morfosintaxă istorică și dialectologie)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	F

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: Consultații					12
3.7 Total ore studiu individual	48				
3.8 Total ore pe semestru	96				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	* Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană, Filologie romanică și Dialectologie</i>
4.2 de competențe	*

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	*
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	* Prezență în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>cognitive – fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice istoriei limbii române, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor vechi de limbă;</p> <p>practic-aplicative, în sensul exersării modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă vechi, aplicarea cunoștințelor însușite</p> <p>comunicativ-relaționale, în sensul perfecționării abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă</p>
Competențe transversale	<p>comunicare – îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor ; inițiativă în abordarea diferitelor aspecte; autonomie în învățare; deschidere spre învățarea pe parcursul vieții</p> <p>respectarea eticii profesionale; corelarea informației; utilizarea integrată a tehnologiei informației; valorificarea cunoștințelor anterior dobândite</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de morfosintaxă istorică și interpretarea adecvată a unor vechi fapte de limbă. Familiarizarea studenților cu aspecte care țin de diacronie.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice;</p> <p>O bună stăpânire a noțiunilor de istoria limbii române (fonetică, morfologie și sintaxă);</p> <p>Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diacronică.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Fonetică și fonologie istorică. Elemente introductive	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
2. Vocalismul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
3. Consonantismul (I). Evoluția cantitativă a consoanelor	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
4. Consonantismul (II). Evoluția calitativă a consoanelor	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
5. Flexiunea nominală. Substantivul. Declinarea. Cazul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
6. Flexiunea nominală. Substantivul. Genul. Numărul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
7. Flexiunea nominală. Articolul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
8. Flexiuneanominală. Adjectivul. Numeralul	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
9. Flexiunea nominală. Pronumele (personal, de politețe, reflexiv)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
10. Flexiuneanominală. Pronumele (posesiv, de înărire, demonstrativ, nehotărît, negativ, relativ-interogativ)	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
11. Flexiunea verbală (I). Categorii gramaticale	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
12. Flexiuneaverbală (II). Verbe auxiliare	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
13. Flexiuneaverbală (III). Modurile și timpurile	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
14. Părțile de vorbire neflexibile. Probleme de sintaxă	Prelegerea, conversația, expunerea problematizarea	
<p>Bibliografie</p> <p>BRÂNCUȘ, Grigore, <i>Introducere în istoria limbii române</i>, I, București, Editura Fundației România de Măine, 2004.</p> <p>COTEANU, I., <i>Morfologia numelui în protoromână (româna comună)</i>, București, Editura Academiei, 1969.</p> <p>DENSUSIANU, Ovid, <i>Histoire de la langue roumaine. I – Les origines. II – Le seizième siècle</i>, ediție critică și note de V. Rusu, prefață de B. Cazacu, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1997.</p> <p>DIMITRESCU, Florica (coord.), <i>Istoria limbii române</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978.</p> <p>DIMITRESCU, Florica, <i>Introducere în fonetica istorică a limbii române</i>, București, Editura Științifică, 1967.</p> <p>FRÂNCU, C., <i>Gramatica limbii române vechi (1521-1780)</i>, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009.</p> <p>GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)</i>, București, Editura Academiei Române,</p>		

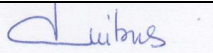
1997. MINUȚ, Ana-Maria, <i>Morfosintaxa verbului în limba română veche</i> , Iași, Editura Universității «Al. I. Cuza», 2002. PAPAHAGI, Tache, <i>Din epoca de formațiune a limbii române</i> , București, Editura Științifică și enciclopedică. SALA, Marius, <i>De la latină la română</i> , col. «Limba română», nr. 1, ediția II-a revăzută, București, Editura Univers Enciclopedic & Academia Română, 2006. TODI, Aida, <i>Aspecte ale morfologiei verbului în secolul al XVI-lea</i> , Constanța, Editura Ex Ponto, 2002. ZAMFIR, Dana-Mihaela, <i>Morfologia verbului în dacoromâna veche (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)</i> , București, Editura Academiei, 2005.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1a. Fonetică și fonologie istorică. Elemente introductive. Vocalismul. Aplicații 1b. Dialectologia românească. Scurt istoric Limba română în diatopie. Dialect. Grai. Geografie lingvistică. Studiu de hărți lingvistice	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
2a. Consonantismul. Evoluția cantitativă și calitativă a consoanelor. Aplicații 2b. Structura dialectală a limbii române.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
3a. Flexiunea nominală. Substantivul. Aplicații 3b. Româna comună (fonologie și morfologie)	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
4a. Flexiunea nominală. Adjectivul. Numeralul. Aplicații 4b. Subdialectul bănațean. Subdialectul crișean. Subdialectul moldovean	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
5a. Flexiunea nominală. Pronumele. Aplicații 5b. Subdialectul maramureșean.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
6a. Flexiunea verbală. Aplicații 6b. Subdialectul muntean	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
7a. Părțile de vorbire neflexibile. Probleme de sintaxă. Aplicații 7b. Dialectele sud-dunărene. Prezentare generală.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Bibliografie BĂLAȘOIU, Cezar, <i>Elemente de istorie a limbii române</i> , București, Editura Universității din București, 2018. BRÂNCUȘ, Grigore, <i>Introducere în istoria limbii române</i> , I, București, Editura Fundației România de Măine, 2004. CARAGIU-MARIOȚEANU, Matilda, <i>Compendiu de dialectologie română (nord- și sud-dunăreană)</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975, 299 p. COTEANU, I., <i>Elemente de dialectologie a limbii române</i> , București, Editura Științifică, 1961, 317 p. COTEANU, I., <i>Morfologia numelui în protoromână (româna comună)</i> , București, Editura Academiei, 1969. DENSUSIANU, Ovid, <i>Histoire de la langue roumaine. I – Les origines. II – Le seizième siècle</i> , ediție critică și note de V. Rusu, prefață de B. Cazacu, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1997. DIMITRESCU, Florica (coord.), <i>Istoria limbii române</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978. DIMITRESCU, Florica, <i>Introducere în fonetica istorică a limbii române</i> , București, Editura Științifică, 1967. FRÂNCU, C., <i>Gramatica limbii române vechi (1521-1780)</i> , Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii române literare. Epoca veche (1532-1780)</i> , București, Editura Academiei Române, 1997. IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, <i>Probleme de dialectologie română</i> , București, 1976, Tipografia Universității din București, 196 p. MINUȚ, Ana-Maria, <i>Morfosintaxa verbului în limba română veche</i> , Iași, Editura Universității «Al. I. Cuza», 2002. PAPAHAGI, Tache, <i>Din epoca de formațiune a limbii române</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică. RUSU, Valeriu (coord.), <i>Tratat de dialectologie românească</i> , Craiova, Editura Scrisul românesc, 1984, 858 p. + 177 h. SALA, Marius, <i>De la latină la română</i> , col. «Limba română», nr. 1, ediția a II-a revăzută, București, Editura Univers Enciclopedic & Academia Română, 2006. TODI, Aida, <i>Aspecte ale morfologiei verbului în secolul al XVI-lea</i> , Constanța, Editura Ex Ponto, 2002. ZAMFIR, Dana-Mihaela, <i>Morfologia verbului în dacoromâna veche (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)</i> , București, Editura Academiei, 2005.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Fișa disciplinei a fost alcătuită, ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere). Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea corectă și identificarea aspectelor discutate în cadrul cursului	Examen scris	70%
	Posibilitatea de a aplica noile cunoștințe și la alte discipline		
10.5 Seminar	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul examenului final. Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
	Conștiinciozitate; pertinența și relevanța răspunsurilor		
10.6 Standard minim de performanță			
Identificarea și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă de dificultate medie			

Data completării	Semnătura titularului de curs, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU	Semnătura titularului de seminar, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU	Semnătura titularului de lucrări practice, Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU
10.04.2024			
Data avizării în departament		Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS	
12.04.2024			
Data avizării în Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil,	Ștampila facultății	
	